Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ. ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

του

ΖΗΝΩΝΑ ΨΑΘΙΤΗ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα
στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

ΕΤΟΣ 2014

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ. ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

Διπλωματική Εργασία του Ζήνωνα Ψαθίτη

Επιβλέπων Καθηγητής: ***Κωνσταντίνος Αθανασόπουλος***

Εξεταστική Επιτροπή

Κοσμήτορας/Διευθυντής Προγράμματος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ευρωπαϊκή οικονομική και νομισματική ενοποίηση ξεκίνησε να υφίσταται ως έννοια από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 και ειδικότερα μετά τη διάσκεψη του Μάαστριχτ. Οι λαοί της Ευρώπης κατάλαβαν πως μόνο ενωμένοι θα μπορούν να ενδυναμώσουν τις εθνικές τους οικονομίες και να τις θωρακίσουν απέναντι σε εξωτερικούς κινδύνους. Το 2001, το ενιαίο νόμισμα το «ευρώ» ήρθε ως επιστέγασμα όλων αυτών των δράσεων.

Στην παρούσα εργασία θα επιχειρηθούν να απαντηθούν μια σειρά από ερωτήματα όπως τα παρακάτω: είναι η Ευρωζώνη μια άριστη νομισματική περιοχή η οποία να προσφέρει ασφάλεια και ευημερία στις οικονομίες των κρατών – μελών; Ποιο το όφελος και ποιο το κόστος για την ελληνική οικονομία από τη συμμετοχή της στην ένωση αυτή;

Λέξεις Κλειδιά: Ελλάδα, Ευρωζώνη, Ευρώ, Ευρώπη, οικονομία, νόμισμα, πολιτική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ 5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ 8
1.1 Η πορεία προς τη νομισματική ένωση 8
1.2 Από την τελωνειακή στην νομισματική ένωση 10
1.3 Η συνθήκη του Μάαστριχτ 12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ 17
2.1 Ορισμός της οικονομικής κρίσης 17
2.2 Χαρακτηριστικά της οικονομικής κρίσης 17
2.3 Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση (2007-2008) 18
2.4 Η χρηματοπιστωτική κρίση στην Ελλάδα 21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο: ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ – ΜΕΛΗ 23
3.1 Τα πλεονεκτήματα μιας νομισματικής ένωσης για τα κράτη μέλη 23
3.1.1 Άμεσα οφέλη από την εξάλειψη του κόστους συναλλαγών 23
3.1.2 Έμμεσα οφέλη από την εξάλειψη του κόστους συναλλαγών 25
3.1.3 Τα πλεονεκτήματα ενός διεθνούς νομίσματος 25
3.2 Σύγκριση κόστους και οφέλους από τη δημιουργία μιας νομισματικής ένωσης για τα κράτη – μέλη 27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ. ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΕΣ 31
4.1 Είναι σήμερα η ευρωζώνη μια άριστη νομισματική περιοχή; 32
4.2 Η Ελλάδα στη ζώνη του ευρώ 37
4.2.1 Οι ανισορροπίες στο δημόσιο χρέος και στο δημοσιονομικό έλλειμμα 38
4.2.1.1 Δημόσιο χρέος και πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα 38
4.2.1.2 Η εξέλιξη του δημόσιου χρέους από το Μάαστριχτ (1992) έως και το 2012 42
4.2.1.3 Πρωτογενές πλεόνασμα / έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού 44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ. ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ 47
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 51